

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
högstadiets undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid Prolympia,
Umeå i Umeå kommun med ULNO AB som huvudman.**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i högstadiets undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Prolympia, Umeå. Granskningen genomfördes under vårterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 25 juni 2024, dnr 2023:8098.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Prolympia, Umeå senast den 22 januari 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. ULNO AB har inkommit med en sådan redovisning den 22 januari 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: inkludera inslag i undervisningen så att eleverna ges möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck

ULNO AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: integrera frågor om intolerans, destruktiva jargonger och normer som begränsar eleverna i undervisningen

ULNO AB har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sex, samtycke och relationer

ULNO AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- inkludera inslag i undervisningen så att eleverna ges möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck

Av huvudmannens redovisning framgår att ULNO AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten. Bland annat har samtliga lärare och elevhälsoteamet fått kompetensutveckling avseende hedersnormer, dels genom en föreläsning vid Umeå Universitet, dels genom Skolverkets material "Hedersrelaterat våld och förtryck, skolans ansvar och möjligheter". Personalen har också diskuterat den egna skolenhetens arbete relaterat till hedersnormer.

Av redovisningen framgår att åtgärderna medfört att lärarna i större utsträckning för diskussioner om hedersrelaterat våld och förtryck samt att inslag om maktstrukturer kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck nu har integrerats i skolans undervisning. De effekter som huvudmannen förväntar sig på längre sikt är bland annat att det i undervisningen är naturligt att diskutera hedersrelaterat våld och förtryck och hur det inverkar på maktstrukturer i samhället.

Vidare framgår att huvudmannen har planerat för fortsatt kompetensutveckling för att ytterligare stärka lärarnas kompetens att se tecken på hedersrelaterat våld och förtryck samt att på ett tydligare sätt inkludera sådana frågor i sin undervisning.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- integrera frågor om intolerans, destruktiva jargonger och normer som begränsar eleverna i undervisningen

Av huvudmannens redovisning framgår att ULNO AB har påbörjat åtgärder inom utvecklingsområdet. Inom ramen för ett långsiktigt skolgemensamt utvecklingsarbete har skolläningen under innevarande läsår avsatt tid för lärarna att utveckla arbetet med normer och värden i undervisningen. Lärarna har i arbetslag och samtliga ämneslag utformat arbetsplaner som kontinuerligt följs upp, utvärderas och uppdateras under lärarnas arbetslags- och ämneslagsträffar. Skolan har också genomfört en temadag i samarbete med Riksförbundet för sexuell upplysning, RFSU där normer och

normbrytande beteenden behandlades utifrån syftet att skapa tolerans för olikheter och att eleverna ska känna att de vågar vara sig själva.

Av redovisningen framgår att åtgärderna hittills bidragit till att lärarna i högre grad för diskussioner kring förhållningssätt i undervisningen. Huvudmannens förväntningar på längre sikt är bland annat ett mer tillåtande klimat bland eleverna, där de i lägre utsträckning upplever sig pressade att passa in i normer som råder.

Vidare framgår av redovisningen att huvudmannen har planerat för fortsatt utvecklingsarbete om normer och normbrytande beteende, dels i form av temadagar, dels inom ramen för ordinarie undervisning.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sex, samtycke och relationer

Av huvudmannens redovisning framgår att ULNO AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten. Bland annat har skolan infört möjligheter för eleverna att skicka in frågor som de vill diskutera i undervisningen avseende sexualitet, samtycke och relationer. Eleverna har också i par eller mindre grupper gjort egna poddar inom området relationer där de samtalar om vad som är viktigt, vad de önskar av en partner och om kärlek i en relation.

Av redovisningen framgår att insatserna bemötts med intresse och resulterat i att eleverna har framfört många synpunkter och förslag på innehåll och arbetssätt i undervisningen om sex, samtycke och relationer.

Vidare framgår av redovisningen att huvudmannen har planerat för ytterligare åtgärder. Elevernas delaktighet i utformningen av undervisningen om sex, samtycke och relationer ingår som en prioriterad del i skolans fortsatta utvecklingsarbete avseende elevinflytande.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Lena Johansson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Högstadiets arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/arbete-och-utveckling/hogstadiets-arbete-med-kunskapsområdet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.8 *Rektorns ansvar.*

Lgr 22, avsnitt 5. *Kursplaner*

2 kap. 25 § skollagen.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad undervisning

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.2 *Kunskaper Riktlinjer.*

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.2 *Kunskaper, Mål.*

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.*

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet.*

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Mål*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Mål*.
Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd
Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter*.
Lgr 22, avsnitt 2.3 *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer*.